

PERİTON DİYALİZİNDE HASTA EĞİTİMİ

Ayşen TOKTAY¹

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- ▶ Periton diyaliz hastasının gerekli bilgi ve beceriye sahip olmasını sağlayabilme
- ▶ Evde güvenli ve etkili şekilde periton diyaliz programını uygulayabilme
- ▶ Olası sorunlarla baş edebilme
- ▶ Yaşam kalite standartlarını arttırabilme

PERİTON DİYALİZİNDE HASTA EĞİTİMİ

Kronik hastalıkların yönetimi, hastalığın tedavi basamaklarıyla beraber hastanın öz yönetim becerisi kazanması için çeşitli eğitim ve öğretim yöntemleriyle hastanın güçlendirilmesini hedefleyen planlı bir süreci kapsamaktadır (1).

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından yaşam kalitesi; bireyin içinde yaşadığı kültürel yapı ve değerler sistemi bağlamında, kendi hedefleri, beklentileri, standartları ve endişeleri ile ilgili olarak bireylerin yaşamdaki konumlarını algılaması olarak tanımlanmıştır (2).

¹ Hemşire, S.B.Ü. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, aysentoktay@hotmail.com

yatış ve PD' deki herhangi bir aradan sonra eğitim tekrarı mutlaka yapılmalıdır (5).

Ev ziyaretleri için zamanlama ve sıklık ile ilgili net bilgi yoktur. Eğitim tamamlandığında ev ziyaretinin planı da yapılmalıdır. Evde diyaliz başladığımızın ilk on beş gün içinde, sonrasında altı ayda bir kez veya herhangi bir sorun yaşandığında (peritonit, tedaviye uyumsuzluk, ev/oda değişikliği sonrası) ev ziyareti tekrarı yapılmalıdır (5).

Eğitim, başarılı bir PD programının yalnızca bir yönüdür. PD hemşireleri ve nefrologların deneyimleri, kateter implantasyon tekniği ve sonuçları, çevresel engeller vb. nedenler PD programı başarısında diğer etken faktörler arasındadır (5).

Her günün sonunda öğrenmeyi gözden geçirmek ve bir sonraki gün için planlanan aktivitelerin ön izlemesini yapmak için öğrenciyle birlikte kullanılacak kontrol listesi.

KAYNAKLAR

1. Helen Hurst A New Peritoneal Dialysis Training Guideline from the ISPD Nursing Committee. *Perit Dial Int.* 2016 Nov-Dec; 36(6): 585–586.
2. who.int [Internet]. World Health Organization (WHO). WHOQOL: Measuring Quality of Life. Introducing the WOQOL Instruments [Update: 2017; Cited:18.12.2017]. Available from: <http://www.who.int/healthinfo/survey/whoqolqualityoflife/en/>
3. Nayak A, Karopadi A, Antony S, et al. Use of a peritoneal dialysis remote monitoring system in India. *Perit Dial Int.* 2012; 32(2):200–4.
4. Figueiredo AE, de Moraes TP, Bernardini J, et al. Impact of patient training patterns on peritonitis rates in a large national cohort study. *Nephrol Dial Transplant.* 2015; 30(1):137–42.
5. Figueiredo AE, Bernardini J, Bowes E, et al. A Syllabus for Teaching Peritoneal Dialysis to Patients and Caregivers. *Perit Dial Int.* 2016 11-12;36(6):592-605. doi: 10.3747/pdi.2015.00277.
6. Inott T, Kennedy BB. Assessing learning styles: practical tips for patient education. *Nurs Clin N Amer.* 2011; 46(3):313–20.
7. Brucoliere T. How to make patient teaching stick. *Rn:Mantuale.* 2000;63(2):34-83.
8. Copel LC. Health education and promotion. Brunner & Suddart's Textbook of Medical-Surgical Nursing. Ed: Smeltzer SC, Bare B. 9th. Edition. Lippincott Company, Philadelphia. 2000;40-50.
9. Mc Cormick J. Relating to teaching and learning. In: Molzahn AE, Butera E, ed. Contemporary Nephrology Nursing: Principles and Practice. Pitman, NJ: American Nephrology Nurses' Association. 2006;885–902.
10. Taşocak G. Hasta Eğitimi. İstanbul, İstanbul Üniversitesi Basım ve Yayınevi. 2003;3-93.
11. Bernardini J, Price V, Figueiredo A, et al. International survey of peritoneal dialysis training programs. *Perit Dial Int.* 2006;26:658–663.
12. Firanek CA, Sloand JA, Todd LB. Training patients for automated peritoneal dialysis: a survey of practices in six successful centers in the United States. *Nephrol Nurs*

• DİYALİZ PRATIĞİNDE TEMEL BİLGİ VE UYGULAMALAR

- J. 2013; 40(6):481-91.
13. Cahill M. Patient teaching. Springhouse Corporation, Springhouse. 1989;15-32.
 14. Birol L, Akdemir N, Bedük T, et al. Hemşirelerin hasta eğitiminde karşılaştıkları güçlüklerin saptanması. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi. 1997;4(2):65-70.
 15. Kent E. Improving outcomes through preoperative teaching. Nursing Times. 1999;95(1):54-59.
 16. Akçin, E. (2000) Yataklı Tedavi Kurumlarında Çalışan Hemşirelerin Hasta Eğitimi Etkinlikleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
 17. Brunner L, Suddart D. Medical surgical nursing. 4 th Edition, Lippincott Company, Philadelphia. 1985;28-34.
 18. Potter AP, Perry AG. Fundamentals Of Nursing. Mosby Company, St Louis Baltimore. 1997;303-323.
 19. Sutherland D, Hayter M. Structured review: evaluating the effectiveness of nurse case managers in improving health outcomes in three major chronic diseases. J Clin Nurs 2009; 18(21): 2978-2992
 20. Dageforde LA, Cavanaugh KL. Health literacy: emerging evidence and applications in kidney disease care. Adv Chronic Kidney Dis. 2013; 20(4):311-9.
 21. Fraser SD, Roderick PJ, Casey M, et all. Prevalence and associations of limited health literacy in chronic kidney disease: a systematic review. Nephrol Dial Transplant. 2013; 28(1):129-37.
 22. Fleming N, BaumeD. Learning styles again: VARK ing up the right tree! Educational Developments, SEDA Ltd. 2006;(74):4-7.
 23. Figueiredo A, Goh BL, Jenkins S, et al. Clinical practice guidelines for peritoneal access. Perit Dial Int 2010; 30(4):424-9.
 24. Zuhur Ş, Özpancar N. Türkiye’de kronik hastalık yönetiminde hemşirelik modellerinin kullanımı: sistematik derleme. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi 2017; 9(2): 57-74
 25. Bernardini J, Price V, Figueiredo A; International Society for Peritoneal Dialysis (ISPD) Nursing Liaison Committee. Peritoneal dialysis patient training, 2006. *Perit Dial Int*. 2006 Nov-Dec;26(6):625-32. PMID: 17047225.
 26. Coleman EA. Extending simulation learning experiences to patients with chronic health conditions. JAMA 2014; 311(3):243-4.
 27. Ballerini L, Paris V. Nosogogy: when the learner is a patient with chronic renal failure. Kidney Int Suppl. 2006; 103:122-6.
 28. Beagley L. Educating patients: understanding barriers, learning styles, and teaching techniques. J PeriAnesthesia Nurs. 2011; 26(5):331-337
 29. Fleming ND, ed. I’m different; not dumb. Modes of presentation (VARK) in the tertiary classroom. http://www.vark-learn.com/wp-content/uploads/2014/08/different_not_dumb.pdf (Erişim tarihi:13.05.2022).
 30. Jones D, Dunbar C, Jirovec M. A Conceptual Approach Medical Surgical Nursing Mc Graw Hill Company, Philadelphia. 1998;33-45.
 31. Blinkhorn TM. Telehealth in nephrology health care: a review. Renal Soc Austral J. 2012;8(3):7-8.
 32. Patyk M, Gaynor S, Verdin JA. Patient education resource assesment: project management. Journal of Nursing Care Quality. 200;4(2):14-20 .
 33. Emine Şenyuva, Gülsün Taşocak. Hemşirelerin Hasta Eğitimi Etkinlikleri ve Hasta Eğitim Süreci. İ.Ü.F.N. Hem. Derg. 2007;15 (59):100-106.
 34. Loring K. [Chronic disease self-management: a model for tertiary prevention]. Kango Kenkyu. 1998 Jan-Feb;31(1):23-9. Japanese. PMID: 10437456.
 35. Walker EA. Characteristics of the adult learner. *Diabetes Educ*. 1999 Nov-Dec;25(6 Suppl):16-24. doi: 10.1177/014572179902500619. PMID: 10711081.
 36. George JH, Doto FX. A simple five-step method for teaching clinical skills. *Fam Med*. 2001 Sep;33(8):577-8. PMID: 11573712.